

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

29 Eylül 2022

Sayı : 30824082-610- 4680718

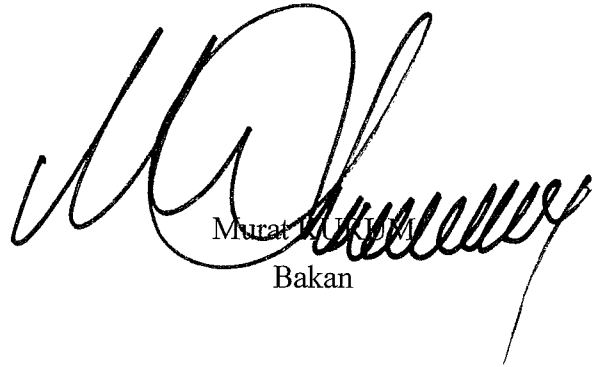
....../....../2022

Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede TBMM esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat AKDEMİR
Bakan

EK:

Liste (7 Adet, 7 Sayfa)

Cevap Yazısı (67 Adet, 120 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET BEKAROĞLU'IN
TBMM 7/70551 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Rize merkeze bağlı Tekke Köyünde faaliyet gösteren Vega Çay isimli çay fabrikasından çıkan toz ve duman nedeniyle çevre kirliliğine yol açtığı, vatandaşların şikâyetlerine rağmen yeterli önlem alınmadığı ve yıllardır bu kirliliğin devam ettiğine yönelik olarak tarafıma ulaşan bilgiler vardır.

Aynı bölgede başka çay fabrikaları da bulunduğunu belirten vatandaşlar, önlem aldıkları için o fabrikalardan kirlilik yayılmadığını ifade etmektedirler. Bölgedeki medya organlarında da benzeri haberler yer almaktadır.

Tekke köyünde yaşayan vatandaşlar, fabrikadan saçılan çay tozu nedeniyle evlerinde pencere açamadıklarını, balkona çıkamadıklarını, çamaşırlarını kurutamadıklarını ifade etmektedir. Ayrıca söz konusu haberlerde fabrikada kullanılan kömür dumanının bütün köyün üzerine çöktüğü, çocukların bu dumanla zehirlendiği ifade edilmektedir.

Köy sakinlerinin onlarca kez şikâyet etmesine rağmen yeterli tedbir alınmamakta ısrar edildiği belirtilmekte, 5-6 bin kişinin yaşadığı bölgede fabrika kaynaklı kirliliğe devam edildiği anlaşılmaktadır.

Rize, Trabzon, Artvin'deki çeşitli ilçelerde onlarca çay fabrikasında benzeri örneklerle rastlanmaktadır. Halkın şikâyetlerinin dikkate alınarak ilgili çay fabrikalarından çevre kirliliğine neden olmayacak şekilde tedbirler almalarının sağlanması, Anayasa'nın ön gördüğü "sağlıklı çevrede yaşam hakkının temini" bakımından zaruridir. Bunu sağlamakla görevli Bakanlık da Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'dır.

Bu çerçeveden;

1-Tekke Köyündeki Vega Çay Fabrikasının üretiminin çevreye verdiği zararlar konusunda Bakanlığınıza veya yerel birimlerinize herhangi bir şikâyet veya bildirimde bulunulmuş mudur? Bu bildirim veya şikâyet üzerine ekiplerinizce ilgili firma nezdinde mahallinde herhangi bir denetleme yapılmış mıdır?

2-Bu fabrikaya hangi yaptırımlar uygulanmıştır, herhangi bir ceza uygulaması yapılmış mıdır? Ne tür ceza uygulanmıştır? Maddi olarak verilen ceza tutarı ne kadardır?

3-Bu fabrikanın ve çay bölgesindeki diğer fabrikaların denetlenmemesi veya gerekli hallerde yaptırım uygulanmaması için yerel siyasetçilerin devreye girdiği, kimi fabrikaların çalışma izinlerinin iptal edilmesine karşın Valilik kanalıyla özel izin verilerek çalışmaya devam ettirildiği şeklindeki iddialar doğru mudur?

4-Tekke Köyü örneğinden yola çıkarak, Rize bölgesi başta olmak üzere tüm çay fabrikalarının faaliyetlerinin çevre kirliliği meydana getirmeyecek şekilde yerine getirmelerini sağlayacak biçimde çalışmaları periyodik olarak denetlenmekte midir? Bu konuda periyodik denetim yapılmış ise beş yıllık denetim sonuçlarının dökümü nedir?

5-Denetim sonuçları yapılan denetimlerin caydırıcı olup olmadığını göstermekte midir? İlgili çay fabrikaları denetimler sonucunda herhangi bir tedbir alma yoluna gitmişler midir? Yoksa cezaların herhangi bir caydırıcılığı bulunmamakta mıdır?

6-Çay fabrikalarının tedbir almadığı için çevre kirliliğine yol açmasının özellikle çocukların sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerinin sorumluluğu hangi kurumlara aittir? Bu konuda kendinizi sorumlu hissediyor musunuz?

7-Denetleme ve yaptırım mekanizmalarının çalışmamasında sorumluluğu olan Bakanlık personeli ile diğer ilgililer hakkında inceleme ve soruşturma açmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP

Rize İli Merkez Yiğitler Köyünde VEGA Gıda San. A.Ş. Rize Şubesi ünvanı ile faaliyet gösteren işletme hakkında çeşitli bildirim kanalları ile şikayetler gelmiştir. Söz konusu şikayetler 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna bağlı olarak çıkarılan Yönetmelik hükümleri doğrultusunda değerlendirilmiştir.

Söz konusu çay fabrikasına 2872 sayılı Çevre Kanununa istinaden

Rize Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzce; 08.08.2016 Tarihli denetime istinaden 12.267 TL İdari Para Cezası, 25.07.2018 Tarihli denetime istinaden 14.578 TL İdari Para Cezası, 23.07.2019 Tarihli denetime istinaden 72.197 TL İdari Para Cezası uygulanmıştır.

Rize İlinde faaliyet gösteren tüm çay fabrikaları, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna bağlı olarak çıkarılan Yönetmelik hükümleri doğrultusunda periyodik olarak denetlendiği gibi; ani, planlı ve şikayete bağlı olarak da denetlenmektedir.

Rize Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzce; 2018 yılında 76 adet, 2019 yılında 99 adet 2020 yılında 81 adet, 2021 yılında 95 adet, 2022 yılında Ağustos 2022 itibariyle toplam 61 adet çay fabrikası denetimi gerçekleştirilmiştir.

Rize Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzce yapılan denetimlerde tespit edilen hususlarla ilgili olarak 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna bağlı olarak çıkarılan Yönetmelik hükümleri doğrultusunda işlemler yapılmaktadır. Denetim sonunda ilgili işletmeye İdari Yaptırım uygulanmış ise sonrasında ilgili işletmenin alması gereken önlemler kendilerine iletilmekte, Rize Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüzce takibi yapılmakta, önlemlerin alınmadığının tespiti durumunda aynı şekilde 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna bağlı olarak çıkarılan Yönetmelik hükümleri doğrultusunda işlemler yapılmaktadır.